

ብዙይንጽር ዕላማ ቃልስን፡ አብ ቃሬዛ ተጸይርካ ከበሮን የብቅዕ!

ህዝቢ ኤርትራ ሃገራዊ መንገድን ሰብአዊ ክብሩን ንምርግጋጽዮ ተጋዲሉ። ንሃገራዊ መንገድ፡ ሰብአዊ ክብረትን ቁጠባዊ ዕቤትን ዝተረፈ ህዝቢ ክብልዮም ብኣሽሓት ዝቐጸሩ ሓረበኛታት ደሞም ክዕዮም፡ ኣካሎም ጎዲሎም ክቡር ናይ ህይወት መስዋእቲ ድማ ከፊሎም። ወለዲ ንስለ ሃገራዊ መንገድን ሰብአዊ ክብረትን ህዝብታት ኤርትራ ስለዝኾነ ካብ ዝብልዮም፡ መካኛእትን መስዋእትን ደቆምን ደቂ ደቆምን ብጸጋ ተቐቢሎም። ንስለ ሃገራዊ መንገድ ህዝባዊ ክብረትንዮ ዝብል ጽኑዕ እምነት ስለ ዘሕደራዮን ኤርትራውያን ኣዴታት፡ ገለ ክንዲ ሰብኣይን ሰበይትን ኮይነን ቆልዑ ከዕብዮ፡ ገለ ድማ ንሱኳ ዘለዎ፡ ኣሎዶ ተሰዊኡ ከይፈልጥኩ ኣይጠልሞን ኣለን ኣብ ቃል ኪዳን ጸኒዐን ሸዊት ዕድሜን ዘሕረራ።

ትማሊ ሃገር ኣብ ትሕቲ ጎበጣ ግዳማዊ ሓይሊ ኣብ ዝነበረትሉ፡ ንሃገራዊ መንገድ፡ ነጻነት፡ ህዝባዊ ሓርነት ክበሃል ዝተኸፍለ ኩለ መዳያዊ መስዋእቲ፡ ናይ ግድን ክኸፈል ዝነበሮ ዋጋ ስለ ዝኾነ ዘሐብን ምበር ዘግዕስ ኣይኮነን። ሎሚ ሓደ ሰብን ጉጅለኡን ብስም ነጻነትን ሃገርነትን ነፃጽምቲ ሰማእታት ከም ድልዱል መሳለል ተጠቐሞም ኣብ ኮረሻ ስልጣን ምስ ደየቡ፡ ንውልቃዊ ዝናኦምን ረብሓኦምን ክብሉ ብጥልመት ከራኸስዎ እንተፈተኑውን እቲ ሕቶ ህዝባዊ፡ እቲ መስዋእቲ ድማ ህዝባዊ ስለ ዝኾነ፡ ከቶ መሊኦም ከዛብዕዎ፡ ብሕቡእ ምስ ዝሰዓሮም ሓይልታት ተሰማሚዖም ዳግም ሃገር ኣልባ ክገብርዎን ከህስስዎን ኣይከኣሎምን። ከም ንመስመር ክድዓት ዘሳስዩ ጠላማት መጠን ተቐጽጺረሞ ብዘለው ፖለቲካዊ፣ ቁጠባዊ፣ ጸጥታዊ መትንታት ሃገርን ኣትዮም ብዘለው ናይ ዕሱብነት ቃል ኪዳንን ተጠቐሞም ግዝያዊ ተጽዕኖ ክፈጥሩ ይኸእሉዮም። ይኹን ምበር ቦቲ ኣብ መስመር ሱዳን ሲና ዝለመድዎ መሸጣ ውሸጣዊ ኣካላት ሰብ፡ ንህዝብን ሃገርን ከም ጠለባዊ ኣብ ዕዳጋ ኣውራጃም ክሸጡ፡ ዓሰርተ ግዜ ይድለይዎን ይዋደይሉን ፍጹም ኣይክእሉንዮም።

ርግጽዮ ንግርህነት ህዝቢ ተበሊጸምሉዮም። ቅኑዓት ህዝባውያን ተመሲሎም ናይ ዓፈናን ጭፍጨፋን ጸረ-ህዝቢ መሓውሮም ክዝርግሑ ነዊሕ ግዜን መሳለጥያን ረኸሰዎምዮም። ብእምነት ጥልመት ብናይ ከፋፊልካ ግዛእ ድሑርን ኣዕናውን ሜላ፡ ኣብ ኤርትራውያን ጸሪጹ ዝነበረ ሃገራዊ ስምዒትን፡ ህዝባዊ ሓድነትን ብኣሉታ ጸልዮምዮም። ንህዝቢ ብኹናትን ድኸነትን ኣዳኸመሞዮም። ብኹናት ድኸነትን ዛንዛን ኢሉ ኣብ ኤርትራ ተሰፋ ምንባር ምስ ጸልመቶ፡ ቀልቡ ናብ ስደት ክገብርን ክበታተንን ገይሮምዮም። እዚ ንዓታቶም ነቶም ከዳዓትን ድኸ-ዒ ከደዓትን ዓወትዮ። ነቶም ብሃገራዊ መንገድምን መሰሎም ዘይዋገዩ ዝበዝሑ ህዝብታት ኤርትራ ግን፡ መሊሱ ናይ ቃልሲ ወን ዘበራብር ዘቐጥዕ ሓድነት ዘትርር ብቓልሲ ዝስገር ግዝያዊ ዕንቅፋትዮ።

ህዝቢ ንክብሪ ውልቀ ሰባት ክብል ስለዘይተጋደለ፡ ክቡር መስዋእቲ ስለ ዘይከፈለ፡ ትማሊ ደቀይዮም ካብ ዝብል መቆጸጸሪ ብዘይብሉ ግርህነት እምነት ኣሕዲሩ እንተተኸሕደ፡ ሎሚ ኣይደግሞንዮ። ንዘይምእዘዝዎ ጠቕሙ ንዘይኸብርሉ ንዝንዕቅዎ ብደው ናብ ዕዳጋ ኣውራጃም ንዝዋገይሉ ዘለው ስማዊ ውድብን መንግስትን ዝጸወር ዓቕቆን ጉልበትን ክህልዎ ኣይግባእን። ግዜ ፖለቲካዊ ላግጺ፡ ግዜ ግሩህ ምጽማም ሓንሳእን ንሓዋሩን ነበረ ክኸውን ድማ፡ ህዝቢ ንህልውናኡ ክብል ግዜ ከይወሰደ ክሓብር፡ ናብ ሓድሽ ናይ ታሪኽ ምዕራፍ ክሰጋገር ኣለዎ።

27 ዓመታት ከም ህዝቢ ኩሉ መሰላቱ ተነፊጉ፡ ዜጋታት፡ ብዘይ ጭቡጥ ምክኒያት ተዋሪዶም፣ ተኸላቢቶም፣ ተኣሲሮም፣ ተጨውዮም፣ ንብረቶም ተራሰዮም፣ ኣብ ዘይፍትሓዊ ኩናት ኣትዮም ብሓዊ ተለብሊቦም፣ ብተመልከተለይ ተረሸኖም፣ ካብ ጎሬባብትን ፈተውትን ተነጺሎም ዘይምሱል መሲሎም፡ ብሎሚ ጽባሕ ለውጢ ክመጽእዮ ተጸብዮም። ካብ ስማዊ መንግስታዊ ጉጅለ ህግደፍ ዝረኸብዎ ግብረ መልሲ ግን፡ ክብረት ዘይኮነስ፡ ሕስረትን ሕሉፍ ንዕቅዕትን ኮይኑ ይርከብ። እዚ ትሕዝቶ ኣልቦ ባዶ ትዕቢት ክነፍስ ኣለዎ ጥራሕ ዘይኮነ ጠቕሊሉ ክውገድ ኣለዎን ይግባእን። ከምኡ ክኸውን ድማ ብዘይ ንጽር ዕላማ ቃልስን ኣብ ቃሬዛ ተጸይርካ ከበሮን ሳዕሳዒትን ወጊድ ክበሃል ኣለዎ። ሎሚ ግዜ ወርቂ ምኃኑ ብተግባር ነረጋግጸሉ፡ ንሃገር ለኽ ድሕነት ብሓባር ከቃልስ ዝኸእል ግሉጽ ሜላ ፈጠርና፡ ንኹሎም እንተታትን ወስታታትን ኣበርዒና ብዓወት ክንወጽኣሉ ዘለና ኣዝዩ ተሃዋሲ መድረኽዮ።

ቅድሚ 1991 ኣብ መሪር ዓውደ ውግኣት ዝተመዘገበ መስተንክራዊ ኤርትራዊ ሓርነትን ቅያን ቦቲ ኣነዩ መሪሐዮ ሰሪሐዮ ኢሉ ዝጀሃር ውዲታዊ መሪሕነታዊ ጃንዳ፡ ብዝተፈላለዩ ብባዶ ቃላት ብዝወቀቡ መግለጺታት እናተወደሱ፡ ብተግባር ብኣንጻሩ እናተሰርሑ፡ ነዚ ዲና ደኸምና ነዚ ድዮም ተሰዊኦም ኣሕዋትና ኣሓትና ዝብል ስምዒታት ክፍጠርዮ

ክንብር ጸኒሑን ማረጋገጥን ዝቐጽል ዘሎን። እዚ ታሪኻዊ ቅያና ከይሃስስ፡ ታሪኽ ኣልቦ ከይንኸውን ክንዕቅቦ፡ ነቲ ታሪኽናን መንነትናን ንምህሳስን ንምድምሳስን ብፍጹም ሃላልነት ዝሰርሕ ዘሎ ሓደ ሰባዊ ስማዊ መንግስታዊ ጉጅለ ምውጋድ መተካኒታ ዘይብሉ መንገዲ ዓወትና ምጻኑ ብንቕሓት ተረዲእና ክንረባረብ ኣለና። ሎሚ ተመክሮ ገድሊ መሰረት ዝገበረ ነፍትና ጸግዒ ሒዝና ብድሕረት ንመናጨተሉ ግዜ ኣይኮነን። ሎሚ እቲ ሓደ ሓላፍነት ተሰሚዖም ኩሉ ውልቀ ማሕበራዊ ጉዳዩ ወንዚፉ ኣብ ቃልሲ ከርተት ዝብለሉ፡ እቲ ካልእ ከኣ ብማዕዶ ዝወራዘዩሉ፡ ኣብ መድረኻት ፓልቶክን ፊስቦክን ዝፍክረሉ ሕሉፍ ሃገራዊ መሲሉ ዝወረዘዩሉ ወቕቲ ኣይኮነን።

ስለምንታይሲ ሎሚ ዘለናዮ ኩነታት፡ ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ክንቅጽልን ዘይክንቅጽልን ኣብ ከቢድ ፈተና ዝወደቕናሉ ወቕቲ ኢና ንርከብ ዘለና። ስለዚ ከኣ ብሱላት ይኹን ኣይኹን፡ መሰረታዊ-ያን ይኹን ኣይኹን ናይ ተመክሮን ኣረኣጺያን ፍልልያት፡ ካብኡ ዝዓበዩ መድረኻዊ ኣጀንዳ ንሃሉዶ ኣይንሃሉ? ንቐጽሎዶ ኣይንቐጽል ዝብል ሕቶ ስለ ዝኾነ፡ መልስና ብሓሳብን ብተግባርን ንሃሉባ ክኸውን ኣለዎ። ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ክንህሉን ህልውናና ዓቂብና ኣብ ዓለማዊ መድረኻዊ ዝተበላሸወ ፖለቲካዊ ምስልና ኣሓዲስና ብንጥፋት ክንዋሳእ ድማ፡ ሓባራዊ ዕላማናን መትከልናን ብግቡእ ፈሊጥና ክንብገስ ኣለና። ኣብ ዝሓለፉ 27 ናይ ዓፈናን ጭፍጨፋን ዓመታት ብሰንኪ ዘይንቐሓትና፡ ዘይብቐዓትናን ድሑር ተናጸጊ ባህርያትናን ብዙሓት ናይ ለውጥን ዓወትን ወርቃዊ ዕድላት ኣምኪና ኢና። ነዚ ብሰንፍናና ዝተኸሰረ ዕድላት ድሕሪት ተመሊስና ክንፍትሾ፡ ክንሓፍረሉን ክንበሃረሉ ኣለናን ይግባእን።

ባህርን ተግባርን ናይ ሎሚ ስማዊ ጉጅለ ህግደፍ ካብ ድሕሪ ነጻነት ዘይኮነስ ቅድሚኡ ይፍለጥ ነይሩዮ። ኣብዚ ውሽጢ ዝሓለፈ 27 ዓመታት ከኣ ንዕቀቱን ፋሽሽታዊ ቦትሩን ኣብ ዝባን ህዝቢ ክዓርፍ ጸኒሑዮ። ኣንጻር ምልኪ ንፍትሒ ዝቃለሳ ፖለቲካዊ ውድባት፣ ሰልፍታት፣ በርገስ ማሕበራት፣ መራኸቢ ብዙሓን ነይረንን ኣለዎን። መናእሰያት በሰንዳድ ኣብ መሳርዕ ጸረ ህዝቢ ወተሃደራዊ ትካል ክኣትው ተገይሩ። ብባርነት ከገልግሉ ተፈሪዶም። ብሃገር ደረጃ ብወግዒ ዝኾነ ልዕሊ ቅርጻውን ትሕተ ቅርጻውን ንጥፊታት ከይካየድ ሃገር ብኸለንተንኣ ክትመውት ተወሲኑን ተተግቢሩንዮ። ነዚ ብስለምንታይ ክንፍትሾ፡ ክንፈልጦን ብስምዒት ብሕነ ምፍጻይ ዘይኮነ፣ ብብሰለት ክንግምግም፡ ብህዝባዊ ዕላማ ክንሃርሞን ክንልውጦን ኣለና።

ኣብዚ ዘለናዮ ኣሰካፊ ውድቀት ክንበጽሕ ዝገበረና ከም ትካል መንዩ? እንታይ ዓይነት ፖሊስን ስትራቴጂንዮ? ናትና ተራኽ እንታይ ነይሩ? ብኸመይ ከ ኣብ ዝሓጸረ ግዜን ብውሑድ መስዋእትን ናብ ረብሓን ክንቅይሮ ንኸእል ከይፈልጥና፡ መድረኽ ከፊትና ተረዳዲኢና ዘዕውተና ቅኑዕን ፍትሓውን ዕላማን ከይጨበጥና፡ ካብ ዘንጸላልወና ዘሎ ፖለቲካዊ ሓደጋ ብሆይ ሆይ ብከበሮን ሳዕስዒትን ክንድሕን ከም ዘይንኸእል ብዝግባእ ክስቆረና ኣለዎ። ክንድሕን ንሕበር ንተኣከብ ዝብል ጻውዒት ክቐርብ እንክሎ፡ ክእከብ ክሰማምዕ ዘለዎ ሓሳብ ምበር ኣካል ከምዘይኮነ ተረዲእና ክንወፍር ጽቡቕዮ። ዝተጠምረ ሓይሊ ሓሳብዮ፡ ነዚ ኣብ ክንዲ ሰላም ኩናት፣ ኣብ ክንዲ ፍትሒ ጭቆና፣ ኣብ ክንዲ ደሞክራሲ ዓፈና፣ ኣብ ክንዲ ልምዓት ዕንወት፡ ካብ ኩሉ ዝኸበደ ድማ ሃገራዊ ክድዓት ዝኸተሎ ዘሎ ስማዊ ጉጅለ ነበረ ክንገብር ንኸእል።

ካብ ናቱ ዝተፈልዩ ናብ ዓወት ከብጸሓና ዝኸእል ጥሙር ሓይሊ ሓሳብ ከይሓዝናን፡ ብተግባር ድልውነትና ከየረጋገጽናን፡ ከም ኣብ ዝሓለፈ ዓመታት ዝተራእየ ብንግበር ንግበር ብኣካል ተኣኪብካ ዝሰፍሐ ግዜ ንከበሮን ሳዕስዒትን ሂብካ ምፍልላይ እንተኾይኑ ግን፡ ገና ንኸብደት ናይቲ ዘንጸላልወና ዘሎ ሓደጋ ከም ዘይተረዳእናዮዮ ዘምልክት። ህዝቢ ኤርትራ ክደክም ክመውት ዘለዎ ንመንዩ? ንመሰሉ ንሃገሩ ወይስ ንስማዊ ጉጅለ ህግደፍን ውልቀ መላኺ መራሒኡን? ንጹር ኣይኸውንን። ኣብ ኤርትራ ደሞክራሲ ዘይምህላው፣ ኣብ ኤርትራ ህዝባዊ ምርጫ ዘይምክያድ፣ ኣብ ኤርትራ ተቐዋምቲ ፖለቲካዊ ውድባት ዘይምህላው፣ ኣብ ኤርትራ ነጻ መራኸቢ ብዙሓን ዘይምህላው ...ወዘተ ዝገበረ መንዩ ግዳማዊ ሓይሊ ወይስ ዘበታዊ ንምርዳእ ጸገም ኣሎ ማለትዮ። ስለዚ ጭቡጥ ለውጢ ክመጽእ ብዘይ ንጹር ዕላማ ቃልስን፣ ኣብ ቃሬዛ ተጻይራካ ከበሮን ሳዕሳዒትን የብቅዕ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 11-02-2019